

Nro. 41.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indált Bétsből, Pénteken Május so-dik napján,
1808-ik esztendőben.

Magyar Ország.

Zágráb, Május 3-kán. April. 18-kán igen szép solennitást tartott itt a' Horváth orzági Bán Grof Gyulay Ur eö Ezzellentziája. Tárgya vala ennek, a' mi esméretes hazafi vezértünk Generális Báró Me-cséry nagy erdemeinek, és katonai vitézségének, mellyet ezen hószsan tartott Frantzia vétes hada-kozásokban számtalan sokszor kimútatott, a' Mária Thérésia Katona Rendje Komendátori keresztjével, a' felső rendelések szerént, a' paradéban ki állott B. Alvintzy Regimentje előtt, a' nevezett Rend' itt lévő Rittereinek, a' Tifzti Karnak, 's a' Karlstadtii

és Várasdi Gen. Komandóhoz tartozó polgári és katonai Elöljáróknak jelenlétekből, lett megtiszteltetése. A' solennitás délelőtti 10 órákor az istentisztelet után ment véghez. Az installáló Bán Ur eö Exc.ja a' tárgyhoz illő szép beszédet intézett a' Generális Urhoz, a' ki arra hasonló szép beszéddel felelt. Betesítették az örvendetes solennitást, Megyés Püspök Verhovacz eö Exc.ja és Graf Draskóvics eö Nagysága, az által, hogy az első 60, e' pedig 24 füzemlyekre terített asztalnál, muzsikaszó és mozsárgyuk durragása mellett, 's örvendetes pohárköszönések között, vendégelték meg a' jelenlévő polgári és katonai tiszteteket. Leg első tárgyak volt a' pohárköszönéseknek, a' rettenetességek között fzerzet érdemket édesen megjutalmaztató Cs. K. Felség, azután a' Bán Ur eö Exc.ja mint Installator, harmadik az ezen solennitás igen érdemes tárgya a' megtiszteltetett Generális Ur.

Ugyan ezen alkalmatossággal adta által nagy érdemű Professor T. Pater Kionhammer Ur azon szép Déák verseket, mellyek a' jövő postanapon a' Kurir mellett találatando Toldalékban fognak kijöni.

Frantzia Birodalom.

Páris, Aprilis 30-kán. Innen a' Császárhoz és onnét visszfa Páris felé leg kisebb szakadás nélkül foly a' közösülés. Egy nap sem múlikel a' nélkül, hogy onnan ide és innen oda sok Kirirok ne küldetfennének. A' Státustanátsból bizonyos számú Auditorok vannak kineveztetve, a' kik szünet nélkül jönnekmennek, a' Császárhoz az ithon maradott Ministerekből és Státustanátsosokból tudósításokat vívén, 's a' Császártól parantsolatokat hozván ezekhez. Min-

den környüállások^o azt mutatják, hogy még eddig sem a' Német tartományok és Romai Sz. Szék között fennforgó kérdésekre, sem ezen utólsóbbnak állapotjára nézve, nem tétetődtek meg a' végső határozások. Annyit bizonyosnak lenni erősítenek, hogy Cardinalis Bayonne, a' ki a' Romai Sz. Szék' részéről eddig, a' Német tartományokkal való Concordata elintézésében munkálódott, Frantzia hazafi lévén, nem megyen Romába vizsgálva, hanem Valenciában marad, a' hova való. Cardinalis Capraráról azt beszélik, hogy meghatározott módon kinyilatkozattá, hogy Nuntziusi foglalatofságát a' Párisi Udvarnál tovább folytatni nem akarja, 's minden órán Mayland felé fogja útját Párisból venni, és ott fog ennekutánna, mint az Olasz Királyság' Alamisháruissa, lakni. — Azt, hogy a' Napoleon Császár Követségi Agense Lefebvre, a' ki a' Frantzia Követnek Alquiernek Romából való eltávozása után még ott maradott vala, most már minden Követségi papírossákkal egygyütt Rómát oda hagyta légyen, bizonyosan írják a' Romai levelek.

Borghese Frantzia Császári Hertzeg és a' felesége Paulina Császári Hertzegasszony, April. 23-kán délben agyuk' dörgése között törtötték a' magok fényes bemeneteljeket Turinba. Gen. Menou Lovas és Granadíros sereggel tett nekik tiszteletet. Az előjárók eleikbe mentek, etc.

A' Nápolyi Kurír nevü Ujság e'képpen szoll: —

„Az országglószék kitanúlta végezetre, hogy mimódon történt a' Hadi Minister Salicetti' palotájának puskapor által történt felvettetése. Valami gyújtó szerzsámokkal és puskaporral töltött alkotmányt hoztak által a' szomszéd szigetekről, és

azt a' nevezett palotának egygyik bóltjában a' kőfalba rejtették. el. A' bólt' kőtsa bizonyos Viscardi nevű embernél volt. A' történetnek minden környülállásai kivilágosodtak az eszközfzemélyek és tzimbarásai, kitudódtak, és közölök már néhányak kézközt vagynak. Az egész dolog nem soká véget fog érni, 's akkor egész mivólta szerént kihirdetik. "

A' Romai, Diarium nevű, Udvari Ujságban ezeket olvassuk: — "

„ Maria Clotilda Adelhaid Xavéria ájtatos emlékezetű Szárdiniai Királynénak, és Paoló della Croce'nek a' Szenvedő Gyülekezet' felállitojának, a' szentek közzé való felvétettetése'nek elintézésében dolgozik mostanában, a' Pápa helybehagyásával, az Istentiszteletre ügyelő Gyülekezet. — Emmannel Károly, Szárdiniai volt Király, a' ki néhány esztendő'nek előtte az uralkodásról lemondott, 's azólta itt Romában tartózkodott, mostanában elútszótt innen Frescatibe. — "

„ Azt a' hírt terjefztették vala el némelyek, hogy a' Romai Frantzia Kormányozó Generális Gróf Miollis számos Cardinalisok és Praelatusok' eleikbe olyan rendelést adott volna, hogy útjokat Frantzia országba vegyék és ott állapodjanak meg. Mi ellenben azt erő'sithetjük, hogy e' féle rendelések itt telyefséggel nem tétettek; sőt hogy a' Sz. Szék előljárói és a' Frantzia Kormányozók, valamint szintén a' Frantzia katonák és a' Romai lakosok között, szakadatlanúl tart a' jó egygyetértés.

Azt is az említett Diarium hirdeti, hogy a' Pápa, Romai Vice-Kormányozó'vá nevezte Tomazo-Arezzót.

A' Romába érkezett levelek azt A' erősítették, hogy az Urbinói Hertzegség és a' Márknak egy része Toskánához tsatoltatott volna. Azonközben még is fennmaradott a' bizontalankodás, valóságot senki sem tud.

Azonban minden belső és külső dolgok a' magok rendjek szerént folytak Romában; a' változásokból, mellyek felől, olyan előhír szárnyalt, hogy a' szent héten fogúnak véghez menni, semmi sem lett; az ezen nagy héten véghez menni szokott ajtatóságok a' bévett rendtartások szerént mentek véghez, azzal a' külömbséggel, hogy a' Sz. Péter templomában a' Pápa helyett Mattei és Antonelli Cardinalisok tettek a' szolgálatot, melyhez járult még az is, hogy a' Zöld Tsötörtökön kiosztattatni szokott áldás, a' Sz. Atya által mostanában osztatott-ki. Ő Szentsége megmaradott azon határozása mellett, hogy a' Monte Cavallói lakhelyét megváltoztatni nem fogja, a' Pálmák kiosztását és a' tizenkét szegények lábaik megmosását, mint szokása volt, csak a' házi templomában vitte véghez. —

„Ezek között a' körülállások között jött ki, még pedig a' közönséges megelegetésnek megnyerésével az a' parantsolat, hogy a' féle titkos fegyvert, milyen a' páltzaspádé, döfökés, etc, hordozni nem szabad; hogy a' ki ilyenrel találtatik, először 12 napi fogsággal és 5 Skadi fizetéssel, másodszor két énnnyivel büntettetik meg; és hogy az, a' ki valakit ilyen fegyverrel megsébesít azonnal hadi ítélfék eleibe állittasék.

„Igen nagy megilletődést okozott itt az, hogy Szenátor Bonaparte Lucian ezen bizontalankodások

között April. 15-kén Romából eltávozott. Mondják, hogy valami Kirirnak hozzá való érkezése okozte eltávozását. Eleintén a' mondatott, hogy csak falusi jofzágára utazik-ki, hanem mikor látták, hogy őt utazó szekérral indul-el, már ekkor senki sem hitte többé, hogy mostanság visszafra fogna oda menni (Mint már tudjuk, Florentzia városában alapodott-meg feleségével és egész háznépével egyetemben) etc. — (Ezen levélből azt lehet legbizonyosabban által látni, hogy, melly bizontalanok és fundamentom nélkül valók lettek légyen sok hírek, mellyek egy időtől fogva a' közönséges levelekben közönségessé tétettek).

A' Párisi Monitörben a' következő rövid levél jött-ki — Bayonnéből April. 28-dikán: —

„A' Császárné ő F. ge tegnapestve ideérkezett. A' tisztyviselők, s a' városiak közzül való testörzők, néhány Lovas Regimentekkel egyetemben eleibe mentek vala ő F. gének. A' város estvére meg vala világosittatva. A' Császárné is azon Marsaki kastélyba szállott-meg, melyben a' Császár van szállva. Ma az Asturizai Princz (nem nevezi Királynak) látogatását fogadta-el a' Császárné.

Május 3-kán e'képpen irt a' Bayonnei környälállások felől a' Párisi Monitör: — „A' Békefség' Fejedelme April. 26-kán megérkezett Bayonnébe, és a' város szomszédságában egy kastélyban van szálláson.

Páris, Május 4-kén. Bizonyos, hogy Francia-pártfogásnak köszönheti a' Békefség' Fejedelme a' fogságból való kimerekedést. Mikor a' tömletz-

ből kivitték, még inge sem volt, 's az ábrázatját néhány kúvejk hosszúságú szakáll fedezte.

Fontos egy Spanyol Irónak előadása, a' mely ilyen izavakon végződik: — “

„Távol légyen, hogy a' Békeféség' Fejedelmének gazdagsága 500 millió Frantzia Livrákra tétetvén, igen sokra tétetett volna. Sőt, mint bizonyos kútfök után erőssíthetjük, igen kevésre tétetett. Pénznem is találtatott nálla, a' mellyen az ő mejjképe ilyen tziwirással szemléltetett: Első Emanuel, Mexicói Császár. Hogy a' tartományokba minémü hajlandóság uralkodott légyen eránta, megtettzik abból, hogy mihelyest az ő megbukásának híre elterjedett, a' képit azonnal megégették; Badasorban a' házát, melyben született, 's még egy más házát, mellyet ugyan ott ajándékba kapott volt, felégették; sőt erősítik, hogy ke-rezfztségének edényeit is özfzfe rontották. IV-dik Károly már ez előtt is le akarta kétfzer tenni a' Királyságot, a' Békeféség' Fejedelmére 's a' Királynéra akarván bízni az Országglást; hanem a' Fő, vagy úgy nevezett Castiliai Tanáts, melynek tagjai a' magok hazafiui jó indúlatjokról és igazságos vóltokról es. méretesek, akadályoztatták meg.

A' Békeféség' Fejedelmének mentségéül adták ki a' Frantzia levelek a' következő jegyzéseket is, mellyek azokat a' történeteket foglalják summásan magokban, a' mellyek a' IV-dik Károly országglása és a' Békeféség' Fejedelme' minístersége alatt történtek: — “

„IV-dik Károly az 1788-dik esztendőben ült a' Királyi székre; 1793-ban ellene a' Frantzia Res-

publika hadat izent; egen hadakozának 1795-ben véget vetett a' Baziliai békeféség, a' melly ha szerentsés nem volt is Spanyol országra nézve, leg alább betsületére szolgált ebben való engedése, a' melly szerént t. i. St. Domingo szigetének Spanyol részét Frantzia országnak adta, úgymint a' melynek a' Spanyol kereskedés külömben sem vette volna semmi hasznát. Ezt követte 1796-ban a' Spanyol és Frantzia országok között való Védelmezö és Megtámadö (defensiv és offensiv) Szövetség; 1797-ben egy Anglus Admirális Kadixnak puszttítására küldetett, a' melly ekkör külömben is eléggé puszttított a' sárga hideg által. A' Spanyol vitézség azönközben ellene állott az ellenségnek; 1799 ben Pál Orosz Császár hadat izent Spanyol országnak, azért, hogy nem akart belé állani a' második Coalitióba; 1800-ban az Anglusok kifzállottak Ferrol mellé, hanem innen is elkergette öket a' Spanyol vitézség. Ugyan ezen esztendőben lépett Spanyol ország arra a' Kötésre Frantzia birodalommal, melynek ereje szerént az, ennek által engedte Parmát és Placencziát, e' pedig Hetruriai Királysá tett egy Spanyol Princzet; 1801-ben Portugallia az Olivenza nevü várat Spanyol országnak, Spanyol ország Luisiánát Frantzia országnak általengedték; 1802-ben résztvéven Spanyol ország az Amiensí Kötésben, ebben általengedte Sz. Háromság' szigetét az Anglusoknak. Az Anglusok 1806-ben 4 Spanyol Frégátot véletlenül eltsípven, ez azt arra indította, hogy ellenek hadat izennyen. A' Trszálgari rettenetes tengeri ütközött 1805-ben történt. Ugyan ezen esztendőben foglaltak el 's kénytelenítették oda is hagyni az Anglusok

Buenos-Ayres városát. Gen. Miranda fellázasztani próbálta Spanyol Amerikát 1806-ban, a' melly alatt az Anglusok vízfőzra venni próbálták Buenos-Ayrest: hanem sem egygyikből sem másikból nem lett semmi; 1807-ben két fegyveres sereget adott Spanyol ország Frantzia országnak segítségére, mellyek közül az egygyik Északi Német országban tartózkodik, a' másik a' Frantziakkal egygyütt Portugalliát foglalta-el. — A' Békefség Fejedelme a' Baziliai békeségkötés által érdemelte ezt a' szép tilulust.

A' Párisi Monitornek leg ujjabb levelében kijött, hivatal szerént való tudósítások között, a' leg fontosabb ez: — “

„Bayonne, Május 2-kán, Negyedik Károly Király és Luisa Királyné Aprilis 27-kén Burgosba érkezvén, Marschal Bessieres által rangjokhoz illő tisztelettel fogadtattak; 28-dikban Vitoria-ba érkeztek ő F.gek, a' hol Gen. Verdier az ott lévő Fr. tiszteket béműtatta ő F.geknek. 100 Spanyol testőrzők azok között, a' kik az Asturiai Princzet Bayonne felé kísérték volt, strázsára akarván a' Királynál állani, ilyen szavakkal igazította-el őket magától ő F.ge: Aranjuézben elfelejtkeztetek vala kötelességeikről; nekem most nem kelletek; parantsolom, hogy ezennel hagyjátok ide udvaromat. Ezen szókat nem közönséges hsthatósággal mondotta-ki a' Király', 's azután Frantzia örällokat kívánt. Irunba 30-dikban érkeztek-meg ő F.gek, a' hol Császári Adjutáns Lebrün egy levelet adott által Napoleontól a' Királynak. A' Frantzia határszélhez érkezvén ő F.gek, ott a' Neufchатели Hertzeg által fogadtattak. Ide Bayonne-be az nap' (30 dik-

ban) délutáni 2 órakor érkeztek. bé ő F.gek, ágyú-
 dörgés között, 's az őrző sereg' parádeja által tisz-
 tetetvén. Megfzállások' helyyén a' Cs. Fő Udvari
 Marschal bémútatta ő F.geknek azon személyeket,
 a' kik a' szolgálatot fogják körülettek tenni. Fél óra
 mulva bé érkezett a' Császár a' Marsaki kastélyból a'
 városba, 's hofzszas Conferentiát tartott ő F.gekkel.
 Most tehát Bayonnében vannak: a' Császár, Császárné,
 's a' Spanyol Király és Királyné ő Felsegek,
 az Asturiai Printz, a' ki magát nem rég' Királynak
 nevezte, néhány Infánsok, a' Békefség' Fejedelme,
 sok Ministerek, és Grándesek. Midőn tegnap
 az ágyúdörgés az ő Királyi F.gek megérkezésit hírül
 adta, azonnal öfzszegyülekeztek az Asturiai Prin-
 tzel és öttsevel Infáns Don Carlossal egyetemben
 minden itt lévő Spanyolok, az ő F.gek' fzálásán,
 hogy hazájok rendtartása szerént kéztsókolás által
 térdelve köszöntsek ő F.gekét. Az utólsók között
 néhányak voltak az öfzszeszküvés' részesei között.
 Midőn az udvarló palotából belső szobáikba beindúl-
 tak ő F.gek, az Asturiai Princz követni akarta ő
 F.eket, hanem megakadályoztatta a' Király, így
 szollván hozzá Spanyol nyelven: Hogyan, Princz!
 nem elég méltatlansággal illette, e' még az én öfz
 hajamat? — Ezen szók menő módra megillették
 a' Princzet, 's a' jelenlévő Spanyolokat szégyennel
 és ijedséggel töltötték. el. A' Napoleon Császártal
 való hofzszas beszélgetés közben, eleibe terjesztették
 Károly Király és Királyné, azokat a' sok méltatlan-
 ságokat, mellyeket egy hónaptól fogva szenvedtek,
 és azon veszedelmeket, a' mellyeknek kitétetettek
 voltak. Hathatósan leirták azoknak háládatlanságok

eránt viseltető belfzankodásokat, a' kiket jó tétéményeikkel megtetéztek, híváitképpen pedig a' testörzök alatsynyságát, a' kik árulókká lettek vala. Gyakran vízfzonozta a' Király ezen fzavait: Császári F.ged nem tudhatja, mi légyen az embernek önnön gyermeke ellen panaszolkodni. Ennél nagyobb szerentsétlenség nintsen. Valámi egy óra mulva vízfza ment a' Császár a' Marsaki kastélyba. A' Spanyol Király az útozás, és pedagra miatt is, elgyengülvén, sokkal idősebbnek lenni látszik, mint a' milyen valósággal. Egy Lovászmester, egy Kamarás, és egy Testörzö Kapitány vannak velle. Tegnap a' Császárral és Császárnéval a' Marsaki kastélyban ebédelték a' Király és Királyné ó F.gek. Ma látogatásokra volt ó F.geknek a' Császárné, a' mely látogatás sokáig tartott."

Hir-adás.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Alól megnevezett-bátorkodom jelenteni, az érdemes. Magyar egész közönségnekis ugyan, különösebben pedig, ennek azon részének, a' méllyet tesznek, a' Helvétziai Vallástétel szerént tanító-Tiszteletes Lelki Páfztórok, a' következendó tzimű munkáknak, nem sokára, nyomtató sajtó alá lejendó adattatását:

1. Keresztyén ember' Kézi Könyve, melyben, egy Atya két gyermekeivel beszélgetvén, a' Keresztyén Vallásnak, némely, de fő és elsőbb Igazságait-adja elől. — Ezt a' Könyvet Német nyelven Mutschelle Sebestyén irta, ilyen tzim alatt:
 „Unterredungen eines Vaters mit seinen Söhnen über

die ersten Grundwahrheiten der Christlichen Religion.“ — A' ki tsak néhány sorait látta 's olvastais, ezen minden Tanítványi 's esmerői előtt áldott emlékezetben maradt tudós Professor Urnak, előreis gondolhatja, mit lehet ezen munkájátólis várni. — Ezen munka már a' törvényes megvizsgálás alól kezemhez jött, és sajtó alá is adatott.

2. Oskolai Tanító Szótár; melyben azon fundamentomós Gondolatok és Szók, mellyekkel mind a' közönséges Tanításokban a' Tanítók, és Tanulók, mind pedig a' közbeszédben, még az együgyűbb Népekis-élnek, világosan megmagyaráztatnak, 's a' gyermekeknek a' gondolkodásban lehető hamari, és nyomos elindításokra alkalmaztatnak. — Ezt a' Könyvet Németül Zerrenner Károly ilyen tzim alatt írta két részekben: „Hülfsbuch für lehrer und Erzieher bei den Denkübungen der Tugend.“ — Ez tsak úgy fog világosságot látni, ha valamely érdemes Nyomtató vagy Könyvtáros a' közkére való hotsá-
tást maga költségen magára vállalja; vagy pedig va-
lamely Oskolák 's gyermekek' barátja, munkás párt fogása alá veszi. —

3. Halotti Predikációkra való Rajzolatok: mellyek közt találatnak közönségesek, de mindenféle különös és rendkívül való környülállásokra, és esetekre illókis. — Egy ragasztékban lesznek Halotti Predikáció előtt mondandó Imádságokis. — Ez uttal a' Rajzolatok' száma 50 lesz. — és pedig oly kiterjedéssel hogy többnyire minden — vagy igen kevés bővitéssel lehet velek élni. —

4. Közönséges Isteni Tiszteletre tartozó Templombéli Imádságok három részekben. — Az első

Részben lesznek minden Innepekre Predikázió előtt, és utánna mondandók. — A' másodikban. — Közönséges Vasárnapokra, különös és rendkívül való alkalmatofságokra Predikázió előtt és utánna mondandók. — A' harmadikban Hétköznapiak tiz hétre mellyek közzül a' két utolsó hetiek, az ugy nevezett Penitentziális Hetekre való lesznek. — Egy Ragasztékban pedig lesz az Agenda vagy liturgia, az az Az Uri Szent Vatsora Kiszolgáltatásására, a' Házások Ekklesiái egybeadására, és a' Keresztelésre illő elmékedések és imádságok, mindenik alkalmatofságra két, három, 's több elmékedések. — Ezen két hátulsóbbakis már kézzen vagynak; de tsak ugy és akkor mennek sajtó alá, ha azok, a' kiknek számkokra készitettek, magokat előre számosan fogják jelenteni, a' mindjárt következő, nagy érdemü T. T. Uraknál: — a' kiketis, mind ezen hiradás', másokkal való közlésére 's terjesztésére, mind pedig a' lejendő Előrejelentők betses Nevek' hozzám küldésére, a' szokott jutalom ígérete mellett (minden tizre egy, szokott adódni) álaatosan kérek, 's a' kiket ilyen rendel bátorkodok kiis nevezni.

Dé b r e t z e n b e n Generalis Notárius és Predikátor
T. T. Gál András Ur.

— — Traturalis Notárius és Predikátor T. T.
Diószegi Sámuel Ur.

— — Professor T. T. Varga István Ur.

Győrben Predikátor T. T. Máár Péter Ur.

Hedrahejen Predikátor T. T. Sipos Sámuel Ur.

R. Komáromban Professor T. T. Etsedi János Ur.

Losontzon Predikátor T. T. Lukáts Mihály Ur.

Máros Vásárhelyen Erdélyben Profefzor T. T. Köteles Sámuel Ur.

Nagy Harsányban Predikátor T. T. Kálós Móses Ur.

Pápán Profefzor T. T. Tóth Ferentz Ur.

S. Patakon Professor és Predikátor T. T. Látzai József Ur.

Pesten Senior és Predikátor T. T. Báthori Gábor Ur.

Szalontán Predikátor T. T. Lengyel József Ur.

Szathmáron Predikátor T. T. Németi István Ur.

Túron Tractualis Notárius és Predikátor T. T. Levai Bálint Ur.

Váradon Predikátor T. T. Hétzei Pál Ur. —

Veszprémben Május 11. kén 1808.

Angyán János. A' Veszprémi
Reformata Ekklesia Predikátora.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tudósítás.

Tudtára adattatik az Isteni Tudományokban gyönyörködő bölts községnek, és tanuló Nevendék Papságnak, hogy három esztendő előtt a' Pétsi Nevendék Papi Háznak Költségével újra ki adattatott Deák nyelven ama nagy tudományú Zsivics Mátyás Pétsi Kánonok Urnak Dógmantikája, mellyet Pesten a' Generale Seminariomban mint Királyi Tanító a' Nevendék Papságnak több esztendőig aleibe adott, és utóbb minden hasznát venni akaróknak számára ki nyomtattatott 4 darabban mellyeknek ára olzveségefsen 5 forint, és fel taláttatik ezen munka Budán a' T. Kapucinusoknál, Pesten pedig Eggenberger Könyv áros Urnál.

Tudományos Tudósítás.

Képes Újság, a' gyermekek számára, hat nyelven készült magyarázattal.

Illyen t/imalatt jön-ki, ezen esztendő kezdétől fogva egy Munka, melly fertályesztendőnként 13 rézre mettzett képeket foglal magában ahozvaló félárkusnyi magyarázattal hat nyelven n. m. Magyarul, Németül, Frantziául, Olaszul, Tsehül és Görögül. A' képeken természetstóriai tárgyakon kívül, a' nemzetekesméretére, földleírásra, 's technológiára vezérlő dolgok is egyaránt jönnek elő, másokkal együtt, mindazáltal megválogatva, hogy azok a' gyermeki elmét a' gondolkozásra és vizsgálódásra serkengessék. A' rézre mettzett táblák szép papirosra lévén nyomtatva, természeti színekre ki is vagynak festve. Central University Library Cluj

Ezen tábláknak hat nyelven előadott magyarázatja egyszersmind a' gyermekek mulattatásokra és oktattatásokra úgy alkalmaztatott, hogy minden nyelv a' maga természeti tisztaságában jelenik meg. Eleinten szabtuk azokat 12, 13, esztendőös gyermekek elméjéhez, de továbbá idősebbeket is tekintetbe vettünk, hogy a' Munka annál hasznosabb lehessen.

Minden fertály esztendő végével egy tsomó jelenik meg; mellynek ára tsak 2 for. 30 kr. mellynek első tsomóját már most a' Pesti Ts. Kir. Fő Posta hivatalnál meg lehet szerezni, a' hova a' kijöendő tsomók ezután is leküldetnek. Négy tsomo, egy

darabot tesz, mellyhez a' Tízim az utolsó tsomóban lesz.

Illyen módon reménylik a' kiadók, hogy lassanként olly hasznos és oltó Munkát adhatnak a' gyermekek 's az ifjúság kezekbe, melly mind belső intézetére, mind tsinofságára és jó tzeljára nézve Nemzeti könyv lehet idővel az Ausztriai Tartományokban; és valamint azok kik ennek kiadásában munkások; úgy az alábbirtt is, ki a' tulajdonképenvaló kiadást magára vállalta, a' Munka tökéletesítésére, mindent elkövet.

Bétsben Aprilis 15.dikén 1808.

Reilly Ferentz.

(Némellyek ezen Képes Ujság eránt hozzánk; a' Magyar Kurir Iróihoz is folyamodtak; mellyre nézve jelentjük, hogy ennek Érdemes Kiadójával semmi öszveköttetésben nem vagyunk, és, hogy az eránt tsak oda t. i. Reilly Urhoz kell a' leveleket átásítani).

A' közelgető Medárdusnap Pesti vásárban, az odvaló Könyvárosoknál meg lehet már kapni:

A' Bertuch Természethistoriai Képes-könyve VI.dik Darabját is, melly mint az élébbeniek 50 kifestett táblákat foglal magában, deák, magyar, német és frantzia magyarázattal. Az ára 12 for. 38 kr.

P. D.